

แนวการจัดการเรียนรู้

รายละเอียดของรายวิชา คติชนวิทยา (1542406)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา 1542406 ชื่อวิชา คติชนวิทยา จำนวนหน่วยกิต 3 (3-0-6)

หลักสูตร ปริญญาตรี ค.บ. 5 ปี ประเภทของรายวิชา (วิชาเลือก กลุ่มวิชาภาษา)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ. ดร. ชวนพิศ อัดเนตร์

อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร. ชวนพิศ อัดเนตร์

รหัสผู้สอน 426 E-mail: attanatra@gmail.com Tel: -

ภาคการศึกษา 2/2562 ชั้นปีที่ 2 หมู่เรียน 61/22,61/23

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน -

รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน -

สถานที่เรียน A2 ห้อง 243 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้นักศึกษา

1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคติชนวิทยาและภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาคติชนวิทยา
3. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้บทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่นในฐานะเอกลักษณ์ไทยในด้านระบบความคิดได้
4. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำข้อมูลคติชนวิทยามานำเสนอในรูปแบบของงานวิจัยภาคสนามได้
5. เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าและพลวัตของคติชนวิทยาที่ควรอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

คำอธิบายรายวิชา

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชนวิทยา ประเภท ทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาคติชนวิทยาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในฐานะเอกลักษณ์ไทยในด้านระบบความคิด

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน
1	- .แนะนำรายวิชา - .ทดสอบก่อนเรียน - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ผู้สอนแนะนำรายวิชา และนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการกล่าวมาให้เห็นภาพรวมของคติชนวิทยาในประเทศไทย - ศึกษาเรื่องความรู้ทั่วไปของคติชนวิทยา - สรุปและทำความเข้าใจร่วมกันด้วยการซักถาม อภิปราย - ตอบคำถามหรือทำแบบฝึกหัดรวมถึงแบบทดสอบจากเนื้อหาที่เรียน - มอบหมายงานให้นักศึกษากรอกใบ ประวัติตัวเองและสร้างกลุ่ม	1.แบบทดสอบก่อนเรียน 2. มคอ.3 3. ตัวอย่างงานวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น	

		ผู้เรียนในสื่อออนไลน์		
2	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของคติชนวิทยา - ประเภทของคติชนวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนอธิบายถึงวิวัฒนาการของคติชน ตลอดจน ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ - ศึกษาเรื่องการแบ่งประเภทคติชนและวิเคราะห์ข้อมูลทางคติชน โดยเฉพาะในด้านวิธีการ และการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละประเภท 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตำราคติชนวิทยา 2. Power point 3. ใบงาน 	
3-4	<ul style="list-style-type: none"> - ค่านิยม ความเชื่อ และพิธีกรรมต่างๆ ของไท (ศึกษาในแง่ของความสัมพันธ์) - การละเล่นพื้นบ้าน และประเภทของการละเล่นพื้นบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มกันไปสืบค้นในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และพิธีกรรมต่างๆ ของไทย (ศึกษาในแง่ของความสัมพันธ์) เพื่อนำมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน - ทดสอบความรู้เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ และพิธีกรรมต่างๆ ของไทย (ส่วนหนึ่งของการประเมินผล) - อธิบายเกี่ยวกับความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้าน และประเภทของการละเล่นพื้นบ้าน พร้อมทั้งยกตัวอย่างการละเล่นพื้นบ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตำราคติชนวิทยา 2. Power Point 3. ตัวอย่างคติชน 4. ใบงาน 	
5-7	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาของตำนาน - วิวัฒนาการและประเภทของนิทานพื้นบ้าน - ความแตกต่างระหว่างตำนานกับนิทานพื้นบ้านของ 	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบายถึงความเป็นมาของตำนาน - อธิบายถึงวิวัฒนาการและประเภทของนิทานพื้นบ้าน - ให้นักศึกษาไปค้นคว้านิทานพื้นบ้านเพื่อนำมาเล่าหน้าชั้นเรียน โดยมีการใช้สื่อประกอบ โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตำราคติชนวิทยา 2. Power Point 3. ใบงาน 4. ข้อสอบ 	

	ไทย - วิธีการเก็บข้อมูล และ วิเคราะห์ข้อมูลทางคดีชน	- อธิบายเกี่ยวกับความแตกต่าง ระหว่าง ตำนานกับนิทานพื้นบ้านของไทย - อธิบายถึงความหมาย และ ความสำคัญ ตลอดจนจุดมุ่งหมายและวิธีการ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ - ให้นักศึกษาคูตัวอย่างวิธีการ จัดเก็บ ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และ สื่อ อินเทอร์เน็ต - ให้นักศึกษาทดลองจัดเก็บข้อมูล ทาง คดีชนอย่างง่าย ๆ		
8	สอบกลางภาค			
9 -12	- คดีชนวิทยาด้าน การเล่น -การเล่นพื้นบ้าน - คดีชนวิทยาด้าน ศิลปกรรม -จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม - คดีชนวิทยาด้านดนตรี และการขับร้อง - ดนตรี - เพลงพื้นบ้าน - คดีชนวิทยาด้านการ แสดง - การแสดงพื้นบ้าน ละครชาวบ้าน	- ทดสอบความรู้ภาคปฏิบัติ เกี่ยวกับการเล่า การเล่นพื้นบ้าน การขับร้องเพลงพื้นบ้าน - ให้นักศึกษานำเสนอผล การศึกษาหน้าชั้นเรียนโดยใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ประกอบ เช่น Power Point เป็นต้น - ฝึกการพูด อภิปราย และพูด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ วิเคราะห์ และวิจารณ์ บทความ หรืองานวิจัยทางคดีชนวิทยา - ฝึกการเขียนวิเคราะห์ และ วิจารณ์บทความหรืองานวิจัยทาง คดีชนวิทยา - ผู้สอนบรรยายสรุปเนื้อหาที่ได้ สอนมาทั้งหมด และเปิดโอกาสให้ นักศึกษาได้ซักถามข้อสงสัยเพื่อ นำไปใช้ประกอบการสอบปลาย ภาค	1. ตำราคดีชนวิทยา 2. Power Point 3. ใบงาน	
13-14.	วิธีการรวบรวมข้อมูลและ แนวทางการศึกษาข้อมูล	-บรรยาย -กิจกรรมกลุ่ม	1.ตำราคดีชนวิทยา 2.Power Point	

	ด้านคติชนวิทยา	-อภิปรายถึงวิธีการรวบรวมข้อมูล และแนวทางการศึกษาข้อมูลด้าน คติชนวิทยาในท้องถิ่นของตน	3. ตัวอย่างคติชน	
15 - 16	นำเสนอรายงานภาคสนาม	นำเสนอรายงานภาคสนาม	นำเสนอรายงาน ภาคสนาม	
17	สอบปลายภาค			

การวัดและประเมินผล

1. การบ้าน/งานมอบหมาย (งานเดี่ยว 2 ครั้ง ครั้งละ 10 คะแนน)	20%
2. วิเคราะห์กรณีศึกษา	20%
3. ทดสอบย่อย	20%
-การนำเสนอรายงานปลายภาคหน้าชั้น (จากรายงานกลุ่ม)	20%
4. สอบปลายภาค	20%

รวม 100

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนน 80 - 100	ระดับคะแนน	A
คะแนน 75 - 79	ระดับคะแนน	B+
คะแนน 70 - 74	ระดับคะแนน	B
คะแนน 65 - 69	ระดับคะแนน	C+
คะแนน 60 - 64	ระดับคะแนน	C
คะแนน 55 - 59	ระดับคะแนน	D+
คะแนน 50 - 54	ระดับคะแนน	D
คะแนน ต่ำกว่า 50	ระดับคะแนน	E

1. เอกสารและตำราหลัก

ชวนพิศ อัตเนตร. 2561. ตำราคติชนวิทยา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ชวนพิศ อัตเนตร. 2561. ตำราคติชนวิทยา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว. 2544. รุกถอยหลัง. กรุงเทพฯ: ศยาม

ปฐม หงส์สุวรรณ. 2556. นานมาแล้ว: มีเรื่องเล่า นิทาน ตำนาน ชีวิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพร ณ ถลาง. 2539. ในท้องถิ่นมีนิทานและการละเล่น การศึกษาคติชนในบริบทสังคม. กรุงเทพฯ: มติชน.

ศิริพร ณ ถลาง. 2552. ทฤษฎีคติชนวิทยา วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน-นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2540. ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย.

นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.